

Johdatus Vanhaan testamenttiin Aabraham, osa 2

Syksy 2024
Antti Pohjolainen

Sisällysluettelo

1	TAUSTAA	2
2	KERTAUS.....	2
3	ABRAM JA MELKISEDEK	3
4	JUMALA TEKEE LIITON ABRAMIN KANSSA.....	5

Nämä muistiinpanot on tehty käyttäen Kirkkoraamattua vuodelta 1933/1938.

Merkintä N1860/S2041 tarkoittaa Novum sananumeroa 1860 / Strong's numeroa 2041.

Novum on viisi osainen Uusi testamentti selityksin kirjasarja, julkaisijana Raamatun Tietokirja vuodelta 1980.

Kreikan tai hebrean kieliset sanat on kirjoitettu lihavoituna ja kursiivilla, esim **ergon**.

Jakeisiin tehdyt lisäykset ja selvennykset, jotka eivät ole alkuperäisessä tekstissä, on merkitty hakasulkeilla [].

Käytetyimpiä lyhenteitä:

- UT tai Ut – Uusi testamentti
- VT tai Vt – Vanha testamentti
- Ap.t. – Apostolien Teot
- Ilm. k. - Ilmestyskirja

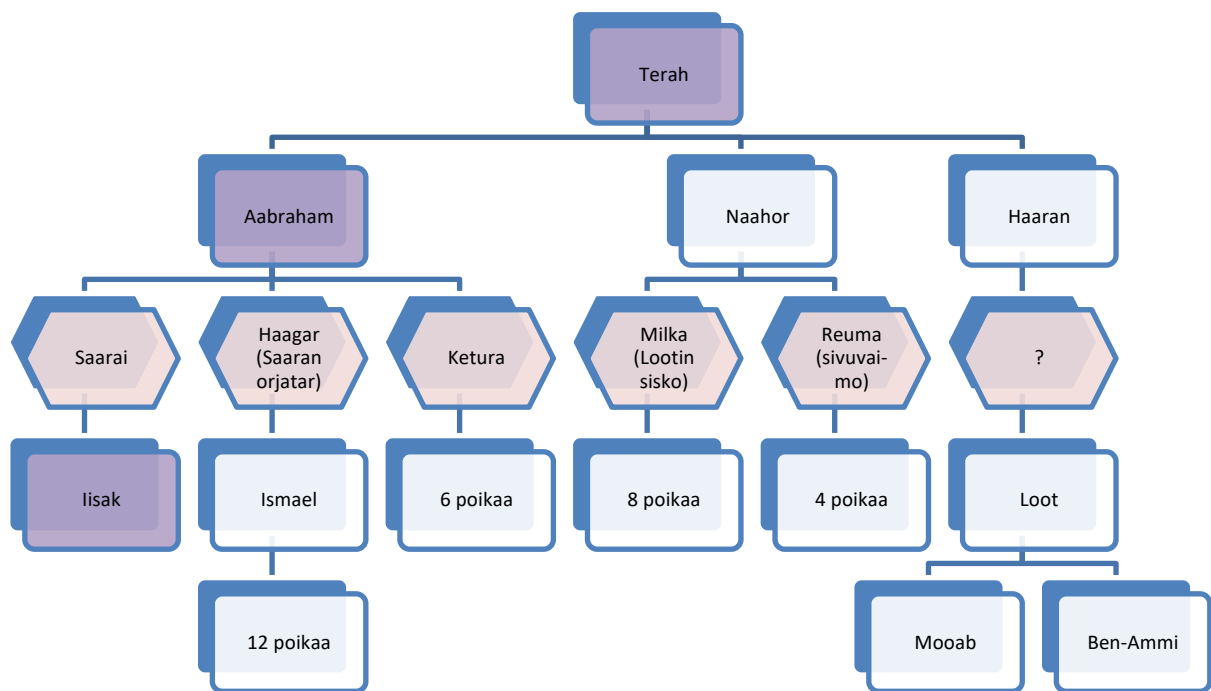
1 Taustaa

Tämä on kolmas osa Vanhan testamentin opetussarjaa. Ensimmäinen osa on nimeltään ”Johdanto Vanhaan testamenttiin”, osa 2 on ”Aabraham – osa 1” ja nyt luet osaa 3 ”Aabraham – osa 2”. Aabrahamia käsitellään tämän jälkeen vielä kahdessa jaksossa.

Johdatus Vanhaan testamenttiin on tehty syksyllä 2024 ja sarjaan lisätään uusia osia myös vuonna 2025. Opetussarja koostuu useista eri tallennetuista opetuksista ja niitä tukevasta luentomateriaalista. Materiaalista on poistettu kartat, sillä tekijänoikeudet eivät sallineet niiden julkaisua osana tätä materiaalia.

Opetussarjan tavoitteena on antaa opiskelijalle riittävästi ymmärrystä omatoimiseen Raamatun lukemiseen. Tämän vuoksi opetukset pyrkivät keskittymään vain tärkeimpiin kokonaisuuksiin.

2 Kertaus

1. Mooses 12:1

1. Ja Herra sanoi Abramille: "Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.

Abram toteutti osin Herran käskyn: hän lähti maastansa, mutta ei kokonaan suvustaan, sillä hän otti mukaansa isänsä ja erityisesti Lootin. Seuraukset Lootin mukaan ottamisesta tulevat ilmeiseksi myöhemmin tässä opetuksessa.

Abram lähti kodistaan Kaldean Uurista¹ kohti Haarania, josta hän jatkoi matkaa kohti Sikemiä. Hän asettui lopuksi asumaan Hebronin alueelle.

Jeesus Kristus oli oleva kuningas, Juudan sukukunnasta ja Daavidin jälkeläinen. Se lisäksi tiedämme Raamatusta, että Jeesus Kristus oli oleva ylimmäinen pappi. Papit olivat oltava leeviläisiä, Aaronin jälkeläisiä. Kuinka ihmeessä Jeesus Kristus voi olla sekä Juudan että Leevin sukukunnasta?

3 Abram ja Melkisedek

1. Mooses 14:1-20

1. Ja tapahtui siihen aikaan, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Arjok Ellasarin kuninkaana, Kedorlaomer Eelamin kuninkaana ja Tidal Goojimin kuninkaana,
2. että he alottivat sodan Beraa, Sodomän kuningasta, Birsaa, Gomorran kuningasta, Sinabia, Adman kuningasta, Semeberiä, Seboimin kuningasta, ja Belan, se on Sooarin, kuningasta vastaan.
3. Nämä kaikki liittoutuivat kokoontuen Siddimin laaksoon, jossa Suolameri nyt on.
4. Kaksitoista vuotta he olivat olleet Kedorlaomerille alamaiset, mutta kolmantentoista vuotena he tekivät kapinan.
5. Neljäntenätoista vuotena tulivat Kedorlaomer ja ne kuninkaat, jotka olivat hänen kanssaan; ja he voittivat refalaiset Astarot-Karnaimissa ja suusilaiset Haamissa, niin myös eemiläiset Kirjataimin tasangolla
6. ja hoorilaiset heidän vuoristossaan, Seirissä, aina Eel-Paaraniin asti, joka on erämaan laidassa.
7. Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteelle, se on Kaadekseen, ja valloittivat koko amalekilaisten maan ja voittivat myöskin amorilaiset, jotka asuivat Hasason-Taamarissa.
8. Silloin lähtivät Sodomän kuningas, Gomorran kuningas, Adman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan, se on Sooarin, kuningas ja asettuivat Siddimin laaksossa sotarintaan heitä vastaan -
9. Eelamin kuningasta Kedorlaomeria, Goojimin kuningasta Tidalia, Sinearin kuningasta Amrafelia ja Ellasarin kuningasta Arjokia vastaan, neljä kuningasta viittä vastaan.
10. Mutta Siddimin laakso oli täynnä maapihkuoppia. Ja Sodomän ja Gomorran kuninkaat pakenivat ja putosivat niihin; mutta henkiin jääneet pakenivat vuoristoon.
11. Ja he ottivat Sodomasta ja Gomorrasta kaiken tavaran ja kaikki ruokavarat ja menivät matkaansa.
12. Ja lähtiessään he ottivat mukaansa myöskin Lootin, Abramın veljenpojan, ja hänen omaisuutensa; hän näet asui Sodomassa.
13. Mutta muuan pakolainen tuli ja ilmoitti siitä Abramille, hebrealaiselle; tämä asui tammistossa, joka oli amorilaisen Mamren, Eskolin ja Aanerin

¹ Kartat on poistettu materiaalista, mutta vastaavanlaisen kartan voi nähdä esimerkiksi osoitteesta https://headwatersresources.org/map_abrams_journey_promised_land/

veljen, oma, ja he olivat Abramin liittolaisia.

14. Kun Abram kuuli, että hänen sukulaisensa oli otettu vangiksi, aseisti hän luotettavimmat palvelijansa, jotka olivat hänen kodissaan syntyneet, kolmesataa kahdeksantoista miestä, ja ajoi vihollisia takaa aina Daaniin saakka.

15. Ja hän jakoi väkensä ja hyökkäsi palvelijoineen yöllä vihollisten kimppuun ja voitti heidät ja ajoi heitä takaa aina Hoobaan saakka, joka on Damaskosta pohjoiseen.

16. Ja hän toi takaisin kaiken tavaran; myöskin sukulaisensa Lootin ja hänen tavaransa hän toi takaisin, niin myös vaimot ja muun väen.

17. Kun hän oli paluumatkalla, voitettuaan Kedorlaomerin ja ne kuninkaat, jotka olivat tämän kanssa, meni Sodoman kuningas häntä vastaan Saaven laaksoon, jota sanotaan "Kuninkaan laaksoksi."

18. Ja Melkisedek, Saalemin kuningas, toi leipää ja viiniä; hän oli Jumalan, Korkeimman, pappi.

19. Ja hän siunasi hänet sanoen: "Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan luoja.

20. Ja kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka antoi vihollisesi sinun käsiisi." Ja Abram antoi hänelle kymmenykset kaikesta.

Melkisedek oli Jumalan, Korkeimman pappi. Jeesus Kristus tulisi olemaan (yli)pappi (Hebrealaiskirje 7:26-28). Myöhemmin annetun Mooseksen lain mukaan pappien oli oltava leeviläisiä, eli Aaronin jälkeläisiä (esim. 2. Mooses 29:29 ja 30). Jeesus Kristus on myös kuningas ja kuningas oli tuleva Juudan sukukunnasta ja Daavidin suvusta (esim. Jeremia 23:5 ja 6 sekä Miika 5:1). Jeesus Kristus oli oleva sekä pappi että kuningas – miten on mahdollista, että samaan aikaan joku olisi sekä leeviläinen että Juudan sukukunnasta?

Hebrealaiskirje 7:1-3

1. Sillä tämä Melkisedek, Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman, pappi, joka meni Aabrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet;

2. jolle Aabraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, niinkuin hänen nimensäkin merkitsee, on "vanhurskauden kuningas" ja sen lisäksi vielä "Saalemin kuningas", se on "rauhan kuningas";

3. jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän loppua, mutta joka on Jumalan Poikaan verrattava - hän pysyy pappina ainaisesti.

Melkisedekillä oli luonnollisesti isä, äiti jne. Melkisedekiä verrataan leeviläiseen pappiin. Leeviläisellä papilla oli oltava isä ja äiti, suku tarkasti tiedossa, jotta tiedetään hänen olevan Aaronin jälkeläisiä. Melkisedekillä ei ole – hän vain ilmestyy paikalle Abramin palatessa sodasta. Hänen isäänsä tai äitiänsä ei löydy Raamatusta, ei sukua, syntymä- tai kuolintietoja. Jumala oli määrännyt Melkisedekin papiksi. Jumala käytti tätä samaa "pappeusjärjestystä" myös Jeesuksen Kristuksen kohdalla.

Hebrealaiskirje 7:14-19

14. Onhan tunnettua, että meidän Herramme on noussut Juudasta, jonka sukukunnan pappeudesta Mooses ei ole mitään puhunut.
15. Ja tämä käy vielä paljoka selvemmäksi, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen,
16. joka ei ole siksi tullut lihallisen käskyn lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voimasta.
17. Sillä hänestä todistetaan: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan".
18. Täten kyllä entinen säädös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön
19. - sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa.

Jeesus Kristus oli siis Juudan sukukunnasta, mutta hän oli pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan.

4 Jumala tekee liiton Abramin kanssa

1. Mooses 15:1-6

1. Näiden tapausten jälkeen tuli Abramille näyssä tämä Herran sana: "Älä pelkää, Abram! Minä olen sinun kilpesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri."
2. Mutta Abram sanoi: "Oi Herra, Herra, mitä sinä minulle annat? Minä lähden täältä lapsetonna, ja omaisuuteni haltijaksi tulee damaskolainen mies, Elieser."
3. Ja Abram sanoi vielä: "Sinä et ole antanut minulle jälkeläistä; katso, talossani syntynyt palvelija on minut perivä".
4. Mutta katso, hänelle tuli tämä Herran sana: "Hän ei ole sinua perivä, vaan joka lähtee sinun omasta ruumiistasi, hän on sinut perivä".
5. Ja hän vei hänet ulos ja sanoi: "Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea." Ja hän sanoi hänelle: "Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä".
6. Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

Roomalaiskirje 4:1-12

1. Mitä me siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?
2. Sillä jos Aabraham on teoista vanhurskautettu, on hänellä kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.
3. Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi".
4. Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,
5. mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;
6. niinkuin myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:
7. "Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitettyt!

8. Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!"

9. Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja, vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: "Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi".

10. Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaanko ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.

Lupaus annettiin 1. Mooseksen kirjan 15. luvussa. Käsky ympärileikkauksesta annettiin vasta 17. luvussa.

11. Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskonvanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin luettaisiin; 12. ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.

Aabrahamia ei vanhurskautettu teoista – vaan uskosta. Sama pätee myös meihin. Kuten jakeessa 11. sanotaan, me – jotka ympärileikkaamattomina uskovat – olemme Aabrahamin lapsia. Me olemme tosiasiallisesti Aabrahamin jälkeläisiä. Meidän tapauksessamme Jeesus Kristus teki tarvittavat työt – meidän tarvitsee uskoa.

1. Mooses 15:6-10

6. Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

7. Ja hän sanoi hänelle: "Minä olen Herra, joka toin sinut Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omaksesi".

8. Mutta hän sanoi: "Oi Herra, Herra, mistä minä tiedän, että saan sen omakseni?"

9. Ja hän sanoi hänelle: "Tuo minulle kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi ja kolmivuotias oinas sekä metsäkyyhkynen ja nuori kyyhkynen".

10. Ja hän toi nämä kaikki ja halkaisi ne ja asetti puolikkaat vastakkain; lintuja hän ei kuitenkaan halkaissut.

Siinä kulttuurissa oli useita eri tapoja tehdä liitto. Raamatussa on mainittu ainakin suolaliitto ja veriliitto. Tässä Jumala ohjeistaa Aabrahamia tekemään veriliiton; tapa, jossa uhrieläimet halkaistaan ja liiton osapuolet sen jälkeen kävelevät puolikkaiden välitse. Tästä löytyy esimerkki Jeremian kirjasta:

Jeremia 34:18-20

18. Ja minä annan ne miehet, jotka ovat rikkoneet minun liittoni, jotka eivät ole pitäneet sen liiton sanoja, jonka he tekivät minun edessäni halkaisten kahtia uhrivasikan ja käyden sen puolikkaiden välitse, nämä miehet -

19. Juudan ruhtinaat ja Jerusalemin ruhtinaat, hoviherrat ja papit sekä kaiken maan kansan, jotka kävivät vasikan puolikkaiden välitse -

20. ne minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä; ja heidän ruumiinsa joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi.

Aabraham ilmeisesti uskoi, että vastaavaa oli nyt tapahtumassa.

1. Mooses 15:11-21

11. Niin laskeutui petolintuja ruumiiden päälle, mutta Abram karkoitti ne pois.

12. Kun aurinko oli laskemaisillaan, valtasi raskas uni Abram, ja katso, kauhu ja suuri pimeys valtasi hänet.

13. Ja Herra sanoi Abramille: "Niin tiedä totisesti, että sinun jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta.

14. Mutta myös sen kansan, jota he palvelevat, minä tuomitsen; ja sitten he pääsevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa.

15. Mutta sinä saat mennä isiesi tykö rauhassa, ja sinut haudataan päästyäsi korkeaan ikään.

16. Ja neljännessä polvessa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilaisten syntivelka ei ole vielä täysi."

17. Ja kun aurinko oli laskenut ja oli tullut pilkkopimeä, näkyi suitsuava pätsi ja liekehtivä tuli, joka liikkui uhrikappaleiden välissä.

Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa. Hän liikkui uhrikappaleiden välissä.

18. Sinä päivänä Herra teki Abram, ja sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Eufraat-virtaan saakka:

19. keeniläiset, kenissiläiset, kadmonilaiset,

20. heettiläiset, perissiläiset, refalaiset,

21. amorilaiset, kanaanilaiset, girgasilaiset ja jebusilaiset".

Lupaus tästä alueesta osittain toteutui israelilaisten palatessa Egyptistä. Lupaus toteutuu kokonaisuudessaan Ilmestyskirjassa Jeesuksen Kristuksen johdolla.